

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, zjutranje izdaje opoldne, večerno izdaje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilogi ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto	13 K 20 h. ali gld. 6-60
pol leta	6 „ 60 „ 3-30
četrt leta	3 „ 40 „ 1-70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine ne oziramo.

Oglasni in poslanice se računajo po petih vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje drke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odločamo vsako odgovornost.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

(Večerno izdaje.)

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

K štrajku in k izgredom v Trstu.

V Gorici, 19. febr. 1902.

Lloydovi kurjači, ti moderni sužnji v pravem pomenu besede, so izbojevali te dni najhujši boj med najhujšimi takimi boji ter se povrnili zopet v človeško družbo kot ljudje, dasi njihovo truda in muke pono delo še davno ni odškodovano tako, kakor bi moralo biti. Ali da so dosegli vsaj to, da se uravna urnik njihovega dela nekoliko bolj človeško, nego doslej, da ne bodo siljeni več delati zastonj po cele ure izven predpisanih službenih ur tako bogatemu društvu, kakor je „Lloyd“, katero vrhu tega uživa še izredne državne subvencije, in da bodo smeli vsaj deloma prebiti noči, kadar delajo v luki, v krogu svojih družin — zato je trebalo štrajka nad 30.000 delavcev, demonstracij, prelivanja krvi, človeških žrtev in vse tiste materialne škode, katera je doletela Trst tekom zadnjih dnuj revolucijskih nemirov! — Tem trpinom pri društvu, od katerega živijo nekateri osebe v največjem sijaju in razkošju, so priskočili na pomoč vsi delavski sloji, in solidarno se je manifestovala v petek velikanska delavska moč v Trstu. Kaj takega ni nikdo pričakoval; zato pa je bil vpliv tim večji. Ako zapusti najraznejše delo, katerega produkte potrebujemo tudi vsaki dan, kar nad 30.000 delavcev, je to moč, ki preobrne v hipu vse življenje v prizadetem mestu, in posledice so navadno najhujše. Tako je bilo tudi v Trstu...

Kaj pa je bil vzrok temu štrajku? Nečloveško ravnanje z ljudmi, skrajna sebičnost in samogoltnost visokih glav, pomanjkanje vsakega poznanja sleharnatne socialne ideje in pa tisto modernih časov nedostojno srednjeveško tlačenje ubogega trpina, kakor da bi ne bil človek in bi ne bil vreden poštenega življenja pod božjim solncem, kakor da bi to smelo obsevati le lica in

trebuhe izvoljene kaste ljudskih oderuhov in požeruhov. Pokazalo se je zopet enkrat, da v Trstu na visokih mestih ne vlada niti najmanjša volja, uglobiti se v socialno vprašanje, katero trka po vseh vratih, išoč odrešenja, da pokazalo se je celo, da se hoče delati naravnost proti temu perečemu gibanju, in vlada ni imela nujnišega posla nego podpirati Lloyd pri prizadevanju, dobiti namestnike za štrajkujoče kurjače, da bi se vrnili ti moderni sužnji na svoja mesta, ter bi se jih še dalje izkoriščalo, dokler niso godni za črve v zemlji ali za ribe v morju. — Takega postopanja nasproti delavstvu pa z velikanskim tržaškim štrajkom ne bo še konca, nikarte misliti; konca ne bo, dokler bode vodilo agende našega javnega življenja in dokler bode imelo v rokah postave in moč „višjih desetisoč!“ Padali bomo še iz štrajka v štrajk, in vsak boljši košček kruha si bo moralo delavstvo priboriti posebej od zdoj gori, namesto da bi v sodanijh toli prosvitljenih časih reševali socialno vprašanje od zgorej doli...

Štrajk v Trstu je dokončan, in sicer je skončal, vključ vseh „visokih trdosti, ugodno za štrajkujoče. — Da so ob takih prilikah demonstracije, da pride tudi do kakega izgreda, to je umevno samo po sebi, zlasti še na tako vročih tleh, kakor so tržaška. Ali da je prišlo do prave prave revolucije, v kateri so padale človeške žrtve, tega si prvotno gotovo nikdo ni mislil, in kaj takega gotovo tudi ni bilo v intencijah delavstva. Toda zgodilo se je to, ker je izkoristil v svoje svrhe to priliko drug živelj v tržaškem življenju. V Trstu bujno cvete irredenta, in dandanašnji vlada v Trstu irredentistična stranka, katere srce bije proti Rimu, le žep ima obrnen proti Dunaju, in v Trstu je pribežališče najrazličnejših nevarnih elementov, tudi anarhistične barve. V Trstu je dobrodošla in gotova, da dobi službo, zadnja laška baraba iz kraljestva, četudi z umazano preteklostjo,

in ako ima 10 centesimov v žepu, ima najboljše upanje, da postane kmalu tržaški „cittadino“. Takih elementov dvomljive vrednosti, take „Ausschussware“ je polno po Trstu, in vrhu tega še raznih postopačev, ki so nevarni na vse strani. In taki elementi so bruhili na dan ter zlorabili priliko delavskega štrajka v pojave revolucije. Koliko so bili prizadeti pri tem drugi, srednji in boljši sloji človeške družbe v Trstu, ne bomo tu preiskovali, treba pa konstatovati, da poleg pravičnega boja delavcev proti v nebo kričeči krivici so se pojavljali na tržaški tleh pojavi irredente in anarhije, pojavi prave revolucije. Iskre, ki tlijo pod pepelom, katerega nevarnost visoki krogi doslej niso hoteli uvideti, te iskre so šinile na dan z vso svojo elementarno silo, in osrednja vlada na Dunaju je začudena pogledala, odkod ti pojavi, odkod te prikazni, tako sovražne in nevarne državi?...

Dà, dà — v deželah neverjetnosti se godijo neverjetne reči. Tisti toli prosluli sistem dopušča Lahom, da delajo, kar hočejo. In tako se vrši na oni strani sistematična gonja proti Slovincem, na drugi strani pa se širi med vladajočo laško stranko korupcija in nasilje ter izsesavanje ubogega trpina. Trst, tako veliko svetovno mesto, bi moralo kazati mnogo več pravega socialnega življenja, ne le razdivjanosti nasproti okoličanom ter Slovincem v mestu in pa vsemogočnosti laške stranke, ki ima krmilo v rokah, in nad katero plava odobrovalno in podpiralno duh tržaškega sistema... V Trstu se goji uprav sistematično irredentizem, in gospodujoča klika dela, kar hoče. Vlada je navadno slepa za najrazličnejše pojave te vrste, ali zadnji dogodki so jej menda sneli mrene z oči, da je spregledala in videla, kaj je vzgajala v Trstu. Sedaj pa hoče te pojave s silo zatreti. Puške so pokale, kri je tekla in ubogi ljudje so se vili v smrtnih mukah po tržaškem tlaku v lužah krvi... Kdo je kriv, kdo je kriv, se vprašujejo sedaj,

kdo je kriv, zato določajo komisije, ki naj študirajo to vprašanje — ali prave krivce mora že videti vsakdo, kdor pozna tržaške razmere in kdor ni slep na obe očesi...

Ako se je hotela vlada kaj naučiti iz zadnjih dogodkov, mora razvideti, da je prišla na razpotje in da mora kreniti na drugo pot in ne več hoditi po dosedanjih. Potem pa se spremeni lahko v kratkem marsikaj v Trstu, in pojavi preteklega tedna postanejo nemogoči. V to pa treba enerzijske, dobre volje in pametnega političnega vodstva, kakor pristojna v konstitucijski državi, — česar vsega pa sedaj ni v Trstu!

— v —

Nemiri v Trstu.

Odgovor trgovinskega ministra na zahtevo razsodišča.

Trgovinski minister baron Cilli je na ta poziv odposlal predsedniku razsodišča, zupanu dru. Sandrinelli-ju, sledečo brzojavko: „Pomorska oblast je pooblaščen odrediti takoj na podlagi § 19. opravnika pristaniške policije, da število moštva, vključno kurilce, ki ima opravljati nočno stražo na brojih v luki, omeji na najpotrebnejše.“

Vojne ladje v Trstu.

V tržaškem zalivu se nahajajo tri večje vojne ladje in več torpedinijer ter nekaj manjših vojnih ladij. Na treh vojnih ladjah: „Wien“, „Budapest“ in „Monarch“ je ukrcajih 1500 mornarjev. Izkrcajo se je iz ladje „Monarch“ v ladjedelnici S. Marco 24 mornarjev, ki so se postavili na stražo pri gradnji novih vojnih ladij. Torpedinijere in manjše vojne ladje so se povrnila ter zasedale v piranskem zalivu.

Škode na plinovitih svetilkah.

Te škode znašajo okoli 30.000 K. Po bitih je kakih 400 svetilk in okoli 80 svetilnih stebrov. Čez kakih 8 dnuj bo razsvetljava po mestu zopet v redu. Te poškodbe kažejo pravo divjaštvo tistih malovrednih elementov, ki so si izrabili priliko štrajka v divjanje in razbijanje.

Dva huzarja.

Ruski spisal Lev Nikolajevič Tolstoj.

Poslovenil I. Sodar.

(Dalje.)

— Nu, kaj, Turbin? Tukaj je dobro, kakor se kaže. Truden sem pa, moram reči. Vroče je bilo.

— Prav dobro! Umazana, smrdeča soba in ruma ni, pomisli: tvoj tepec ga ni kupil, moj tudi ne. Bi mu bil vendar rekel.

In čital je dalje. Ko je prečital pismo do konca, ga je zmečkal in vrgel na tla.

— Zakaj nisi kupil ruma? vprašal je baš ta čas tiho v veži praporščik svojega slugo? Saj si imel denar.

— Kaj bomo mi vse sami kupovali! Jaz naj vse kupujem; oni Nemec pa kadi le tobak, to je vse.

Zdelo se je, da drugo pismo ni bilo neprijetno, kajti grof ga je čital s smehljajem na obrazu.

— Od koga je? vprašal je Polozov, ko se je povrnil v sobo in pripravljaj postelj na klopi pri peči.

— Od Mine, odgovoril je grof veselo in mu podal pismo. — Hočeš prečitati? Kako mična je ta ženska!... v

resnici je boljša od vseh naših gospodičen... Poglej, koliko čuvstva in uma je v tem pismu!... Sama jedna stvar ni prav — denarja me prosil.

— Da, to ni prav, pritrdil je praporščik.

— Res sem ji obečal; ali sedaj smo na potu, da... sicer ji pa pošljem, če bodem še tri mesece poveljnik eskadronu. Žal mi ni, kaka mičnost!... a? govoril je smeje in z očmi sledeč poteze Polozovega obraza, kateri je čital pismo.

— Strašno je napak, ali ljubeznivo je, kakor se kaže, te zares ljubi, odgovoril je praporščik.

— Hm! Vse bi bilo! Samo te ženske ljubijo istinito, kadar ljubijo.

— Ali, od koga je pa ono pismo? vprašal je praporščik, ko je podal nazaj pismo, katero je čital.

— Tako. Pisal mi je neki jako umazan gospod, kateremu sem na kartah dolžen, ali me opominja že tretjkrat... sedaj mu ne morem dati... neumno pismo! odgovoril je grof, očividno nejevoljen vsled tega opominjanja.

Precej dolgo po tem razgovoru sta molčala oba častnika. Praporščik je molčel pil čaj — bil je vidno pod grofovimi vplivom — semtertja pogledal krasno mračno lice Turbinovo, kateri je

bistro gledal v okno in si ni upal začeti razgovora.

— A kaj, utegne iti prav dobro, obrnil se je grof nakrat k Polozovu in veselo stresel glavo: če bode še letos v liniji kako avanzovanje, pridem še na vrsto in prehitim ritmojstre pri gardi.

Pri drugem kozarcu se je sukal razgovor ravno o ti stvari, ko je vstopil stari Danilo in sporočil, kar mu je naročila Ana Fedorovna.

— Da, ukazali so še vprašati, ali niste sin grofa Teodora Ivaniča Turbina? pristavil je sam od sebe Danilo, ko je izvedel ime častnikovo in se je spomnil prihoda pokojnega grofa v mesto K. — naša gospa Ana Fedorovna so bili z njim jako znani.

— To je bil moj oče, pa povej gospej, da sem jako hvaležen, ničesa ni treba, samo to bi prosil, ako bi hlo mogoče dobiti kako čistejšo sobo kje v gradu.

— Nu, zakaj to? vprašal je Polozov, ko je Danilo odšel: — ali ni vse jedno? jedno noč bodi tu ali tam? in bodeva jim nadležna.

— Še to! Dovolj smo se potikali po kurnikih!... Brž se vidi, da nisi praktičen človek... čemu bi se ne poslužila, če se je tudi le jedno noč mo-

goče nastaniti, kakor se spodobi ljudem? In še prav veseli naju bode.

— Samo to je zoprno, če je ta gospa zares dobro poznala mojega očeta, nadaljeval je grof in smehljaje se pokazal svoje bele zobe. — Nerad slišim kaj o svojem očetu, vselej je na vrsti kaka škandalozna dogodka ali pa kak dolg. Zaradi tega se ne snidem rad s temi očetovimi znanci. Sicer je bil tedaj tak čas, pristavil je resno.

— Jaz ti še nisem povedal, rekel je Polozov: Srečal sem bil poveljnika ulanske brigade Iljina. On bi te rad videl in strašno ljubi tvojega očeta.

— Kakor se kaže, je ta Iljin pravi umazanec. Glavna stvar je pa, da ti ljudje, ki so poznali mojega očeta in se hočejo meni prikupiti, pripovedujejo kot ljubeznive stvari o mojem očetu take neumnosti, da me je kar sram. On je bil res — jaz presojam stvari nepristransko — prenael človek in je storil, veš, stvari, o katerih se ne more reči, da so lepe. Sicer je pa vse to deo dobe. V našem času bi bil pameten človek, kajti bil je silno nadarjen, to se mora reči.

Čez četrte ure se je vrnil sluga in sporočil prošnjo grajščakinje, da naj prideta prenočevati v grad. (Dalje pride).

Listi.

Liste morajo poslati tri ure poprej na cenzuro, predno izidejo. Radi take naredbe tožijo, da ne morejo vstrezati občinstvu, kakor bi hoteli. Cenzura je ostra. Vsako malenkostno reč, ki jej ni ljuba, konfiskuje. Zato tudi nahajamo v tržaskih listih le slab odsev dogodkov, ki se vršijo v Trstu.

List „Avanti“ so kar zatrli, ker je pisal brez ozira proti podpirateljem politike namestnikov in proti njegovim osebnim prijateljem. — Baje je ustavil list Camber sam.

Pollelja na delu.

Neprestano se giblje policija ter zasleduje z največjo pozornostjo osebe, ki se jej zdijo kolkaj sumljive ali so bile kolikor toliko prizadete pri izgredih. Vršijo se hišne preiskave in aretiranja. Baje so aretirali v zadnjem času več anarhistov. Aretiran je bil inženir Pittoni, katerega brat je zaprt radi anarhizma, in tudi neki Gerson, ki je bil iztiran že iz Francije in Italije radi anarhizma. Zaprti so prostori tiskarskega društva in soc. dem. društva; odborniki društva delovodij, ki so se sešli na razgovor, pa je policija aretirala. Pol. oficijal Krainer je prišel ponje kar s pol kompanije vojaštva. — Od četrtka do nedelje je bilo aretovanih 95 oseb; med njimi, soditi po imenih, mora biti več Slovencev. — V ponedeljek so aretirali tudi laskega anarhista Josipa Bronzi-ja iz Italije, kateri je bil doma že opetovano kaznovan ter udeležen tudi pri dogodkih v Milanu. — Zaprt je tudi anarhist Rovigo, ki ima v Trstu veliko trgovino, dalje urednik lista „Lavoratore“ Coch. Potem brata Barbo.

Koliko je mrtvih?

Uradoma se poroča, da je bilo v petek in soboto ustreljenih 11 oseb, druga poročila pa trdijo, da je teh žrtev veliko več. Govori se celo, da nad 100 (?). — „Triester Tagblatt“ je objavil imena osmih ustreljenih.

Med temi je pet Slovencev, in sicer Anton Ivančič in Fran Bonne, (slednji je bil odbornik pevskega društva „Kola“), dalje 17-letni kovač Ivan Klančič iz goriske okolice, 29-letni fakin Anton Lavrenčič iz Kranjevasi pri Sežani in 21-letni mizar Fr. Glivar iz Škorklje. „Edinost“ pravi, da je bil ustreljen tudi neki 27-letni Škrjanec iz Škorklje, „Trieste“ pa poroča, da tudi neki 28-letni Anton Gregorič. Torej je med ubitimi sedem Slovencev!

Kdo ve, da ne zvrnejo prej ali slej krivde na izgredih pravna Slovence?

Prehude puške.

Posebno se komentuje dejstvo, da so vojaki streljali s svojimi puškami, katere so pač prirejene za streljanje na daljave 4 km, ali ne za tako blizu, ker se s takimi puškami ne zadene le pravega puntarja, ampak lahko tudi povsem nedolžne osebe. Strel iz teh pušk je tako močan, da gre še na 400 ali 500 korakov skozi 4 ali 5 mož, ako jih postavi skupaj v vrsto. To se komentuje primerno, sodi se pa tudi o nastopanju vojaštva različno. Gotovo pa je, da je imelo vojaštvo, ko je bilo na licu mesta, težko stališče, in da napadano ni moglo pustiti se pokamenjati ali pomandrat! Ali zadene kaj krivde vojaštvo, katera se mu podtika, se bo pač dalo prav presoditi, ko bodo poznate vse podrobnosti iz te revolte. — Ostane pa to, da take puške so bile prehude in sodi se, da ne na mestu!

Pričevanje 5 meščanov gledé postopanja vojaštva.

Hortis je prečital v državnem zboru to-le pričevanje 5 tržaskih meščanov: Podpisani smo bili na trgu Verdi v hipu, ko se je streljalo, ter smo vedno in v vsakem slučaju pripravljeni spricati in dokazati, da tistih 8 vojakov, ki so stali tam pod poveljstvom četovodje, ni nikdo izzival; trg je bil skoro prazen in vsa demonstracija se je vršila na Borznem in Velikem trgu. Na Verdijevem trgu je bilo okoli 50 do 60 oseb, ki so tam stali mirno. Večji del njih so bili mirni meščani. Kar nakrat se je čul strel in tako so bili v ognju nakrat ti ljudje. Ta strel je bil sprožen brez vsakega povoda in ne da se ga je moglo slutiti.

Pogreb redarja Mikeluša.

V ponedeljek pop. ob 2. uri so pokopali redarja Jakoba Mikeluša, ki je umrl, ustreljen, v mestni bolnišnici. Pogreba se je udeležil poleg sorodnikov tudi namestnik grof

Goëss, pol. svetnik Budin in več namestništvnih ter pol. uradnikov z oddelkom javne straže.

Bolniki.

Od ranjenih, ki se nahajajo v bolnišnici, se počutijo slabo: brivski učenec Vidjak in mesar Luzzatto; temu so morali odrezati eno nogo. Na bolje pa se obrača post-nemu asistentu Fitzku in čevljarju Mraku. Tudi ranjenim ženskam gre na bolje.

Pretrsljiv prizor.

V soboto popoldne se je zgodil pri cerkvi sv. Antona Novega pri strelu med ljudstvo pretresljiv slučaj. Neki deček kakih deset let je hitel po stopnicah, ki vodijo k urodu v cerkev. V tem ga je zadela krogla in deček se je zgrudil na stopnice in začel: „O mama moja!“ Deček je bil v hipu ves v krvi in kri se je vtila tudi po stopnicah. Par mož je pograbilo dečka in ga odneslo v lekarno Verdabasso, ki je ravno nasproti cerkve. Ali za dečka ni bilo več pomoči, izdihnil je v malo trenutkih svojo mlado dušo.

Poziv slovenskim delavcem.

„Edinost“ prinaša naslednji poziv: „Ker je razsodišče, sestavljeno iz zastopnikov Lloydja in delavcev, razsodilo zahtevam teh poslednjih v prilog in bi nadaljne demonstracije ne imele nikake svrhe; ker smo prepričani, da igrajo tu sedaj tudi postranski, Slovincem neprijazni nameni, in ker smo mi Slovenci v polni meri storili svojo dolžnost s tem, da smo se pokazali solidarni z delavci, pozivljemo vse naše ljudstvo, da se več ne meša in družji z drugorodnimi demonstranti in naj ne pomnožuje naših žrtev, kar bi se prav lahko zgodilo z ozirom na proglašeno izjemno stanje.“

Nagla sodba.

Po Trstu govorijo, da nagla sodba že deluje ter da so nekaj oseb že obesili (?). Pred naglo sodbo pride baje neki laški dijak Scambelli. — Tistega cloveka, ki je streljal na majorja na ulici ter se je govorilo, da pride pred naglo sodbo, baje še niso dobili, ali policija ga neki išče prav pridno.

Ustreljena v soboto.

V ulici sv. Katarine sta bila v soboto popoldne ustreljena in sta umrla 28-letni Anton Gregorovič in 20-letni sobni slikar Josip Magris.

Razno.

V zidu cerkve sv. Antona tiči 38 krogelj. — Pri nekaterih hišah so razbita okna do četrtega nadstropja. — Razne ulice so podobne bojišču po bitki. Na tleh ležijo kameniti stebri, dvigneni iz tal, kjer so bile plinove svetilke. — Šolski pouk se vrši zopet v redu po vseh šolah. — V „Café sociale“ so pretepli laskega podanika Gaudenzija, češ da je tajen pol. agent, tako, da leži v bolnišnici na smrt ranjen. — Med prebivalstvom se čuje v vedno večji meri glas za podržavljenje „Lloyda“.

Novelše vesti.

V torek so aretovali nekeka Josipa Belingerja iz Gorice radi ponovnih klincev: „Evviva l'anarchia!“ Potem je aretiran neki rezerv. korporal Dolenc iz Trsta, pristojen v postojinski okraj, radi nevarnega pretenja.

DOPISI.

Rodik, 15. svečana 1902. — Cenje gospod urednik! Naprosi se Vas s tem, da blagovolite priobčiti ta-le dopis v Vašem cenjenem listu kot odgovor iz Rodika v šesti in sedmi št. „Primorskega Lista“ t. l.

Človek se mora zares čuditi surovosti, obrekljivosti in lažljivosti klerikalizma, kajti vsakemu umnemu in razsodnemu cloveku je razvidno iz dopisov gori omenjenega lista, kakšne laži in obrekovanja so nakopičena v dopisih „Primorskega Lista“ iz Rodika.

O istem večeru, ko je bilo okno pri župnišči razbito, piše dopisnik: Le božji previdnosti je pripisovati, da se ni zgodila kaka nesreča onej osebi, katera je spala v sobi.

Pred in dne 13. t. m., ko so bili zatoženi mladenči pri c. kr. okrajnem sodišču v Sežani preslišani, kakor tudi povsem oproščeni, se je pa dognalo, da isti večer ni spala nobena oseba v sobi.

Torej ni res, kar trdi dopisnik v svojem fanatičnem pretiranem dopisu.

Dalje napada dopisnik gosp. župana s tem, da ni hotel omenjenih mladenčev kaznovati.

Dopisnik gotovo tudi v tej zadevi malo ume, zato ga vprašam: na podlagi katerega zakonika bi zamogel gospod župan one mladenče kaznovati, ako bi bili res krivi hudo-delstva?

Gosp. župan je storil v polni meri svojo dolžnost glede policijskega reda in potem naznanil c. kr. orožnikom vso zadevo.

V sedmi št. „Primorskega Lista“ napada dopisnik gosp. podžupana misleč: Ker ne morem z mladeniči nič opraviti, dajmo pa po njem; morebiti ne bo de imel takega vpliva v prihodnjic pri deželnozborskih volitvah. —

Mi pa poznamo gospoda podžupana, katerega dopisnik hoče sramotiti na ta način, da ga je povzdignil za „oberžupana“.

On se je dosti trudil kot podžupan, nad 17. let je delal v blagor občine, ter tudi dosti pomagal v bogim v slabih letih, česar o dopisniku v „Prim. Listu“ ni mogoče trditi.

Sedaj pa zopet udriha po g. županu. Kako si ta dopisnik upa tako lagati, namreč: da so pri zadnjih občinskih računih zapisnik in račune občinski odborniki doma podpisovali? Povejte nam, g. dopisnik, za jednega staresina, kateri bi doma račune podpisal?

Računi so bili v smislu § 65. obč. r. 14 dni popred, ko jih je starseštvo pretrsovalo, v občinski pisarni skozi 14 dni razpoloženi, in vsakemu davkoplačevalcu skozi 14 dni v pregled razgrnjeni.

Vprašam g. dopisnika, kje pa ste bili v istem času, ko so bili računi razglašeni? morda ste spali?

Občinski staresina, kateri bi bil rad, da bi se bil izvolil odsek za pregledovanje računov, in s tem povzročil občini stroškov 5 do 6 kron, ne more pozabiti svitile kronice, katere bi s pregledovanjem morda zaslužil.

Ako pa ima kdo proti temu, županstvo je voljno vsaki trenutek predložiti račune dež. odboru z vsemi spisi vred v pregled; a dopisniku „Primorskega Lista“ gotovo ne.

Konečno dostavljam dopisniku, da v bodoče ne dopisuje v časnike več takih laži in obrekovanj. Kaj li ne veste, da laž ima kratke noge? — Ako pa mislite, da si s tako podlostjo kaj pridobite za bližnjo deželnozborsko volitev, se varate!

Z Vipavskega. — Župnik Kosec „popravlja“ v 18. štev. „Soče“ radi resnične obsolbe v Ajdovščini dne 24. januarja.

Njegovi „trije ni res“ se popolnoma resnično spreminjajo v „je res“, ker tako je določil § 496.

Ta nunček si prav lahko zapiše omenjeni § na svoja vrata, zato da si dobro zapomni, predno gre iz hiše, da mu ni treba hoditi po hišah po nepotrebnem.

Njegov prvi „ni res“ pove, „da je res“, da je hodil v hiše po nepotrebnem in imel predolg jezik; saj to je povedala pri obravnavi njegova priča, ko se je izjavila, da je župnik rekel v njeni hiši, da toženec „ni vreden take žene“. To pa naj presodijo sedaj čitatelji, je li imel župnik Kosec predolg jezik ali ne.

Drugi „ni res“ „je tudi res“, da napravljaja prepir in razprtije, kajti koder hodi, skoraj povsod govori dražljivo. Posebno mu je na poti učitelj in nekateri drugi. Samo to naj premislijo čitatelji, ali se ne pravi napravljaja „preprij in razprtije“.

Preteklo nedeljo je bral pri prvi masi del pastirskega lista. Potem seveda je koj začel udrihati po njemu nasprotni strani. Med drugim je rekel: Ni res, da napravljaja preprij in razprtije, kakor pišejo nekateri po časnikih, in tudi to ni bil nikoli moj namen. Tisti, ki ste možje, skrbite, da take osebe spravite iz občine. Čujte, ljudje božji, in strmite! Pred živim Bogom je tako govoril; torej v cerkvi, kjer pravi, da ne napravljaja prepira, ker pa očitno hujša ljudi, naj skušajo spraviti „take“ ljudi iz občine!

Sedaj ga vabimo, da pošlje še enkrat popravek v „Sočo“ o tem resničnem govorjenju.

Proti koncu pa moram vendar pojasniti nunčev tretji „ni res“, da bo de koristilo njemu in fari, da bo de složna, kakor je bila pred njegovim prihodom.

Ta nunček Kosec dobro pozna častitega g. župnika Andreja Brezovščka v Rihembergu. Tega naj župnik vpraša, kako je bila kamenjska občina složna za časa njegovega pokojnega nečaka A. Brezovščka. On dobro ve, da so se vsi farani dosti lepše gledali, nego sedaj. Ta mu bo de gotovo dal dober svet, ako bo le hotel njega poslušati. Dosti in prav veliko bi temu nuncu koristilo, ako bi pustil kvante pri miru; kajti to mu pri-

pomore, da toži ljudi za vsako reč, in kronce gredo v žep zagovornika Brejca, namesto da bi ostale v župnikovem žepu.

Tudi gospodje pri sodnji, mislim, da se morajo zahvaliti Koscu, da jim daja se precej dela; kajti marsikdo urico morajo prebiti sedaj v sodnji, kar se je le redko godilo s Kamenjci pred njegovim prihodom na Vipavsko.

Od beneške meje. — (Odgovor dopisniku iz Kožbane.) Ker ne morejo ovreči resničnosti dopisa od beneške meje, pa udarijo po osebi, o kateri sumijo, da je dopis pisala. Vse mogoče si izmislijo in pišejo, ali da bi le kolkaj ovrgli dopisa, tega ne. Zato se tudi ne splača odgovarjati, kar me ne tiče. Le neko pojasnilo moram dodati. Eno krono se plača carine (daca), a kazni se plača kaj več. Dopisnik naj le praša gosp. župana, koliko svetlih kronic je plačal. Kdor plača carino, ni tihotapec pač pa poštenjak. „Kontrabandir“ pa je tisti, ki plača tudi kazen, ker skuša carino (dac) ukrasti državi. Dalje pripoznavam sam, da je plača 10 gl. za pobiranje kongruje mirniškega kurata mastna. Nam mirniškim faranom se ne cedé sline po županovi plači, pač pa po pravičnosti.

Slednjič naj opomnim, da kožb. dopisnik zna tudi latinski (v dopisu se citajo tudi latinske besede), slovenščine pa ne pozna. Vsi Slovenci — razun kožb. dopisnika — vemo, da ako ne pove resnice, ni obrekovanje, on pa pravi, da dopis obrekuje. Pojte se učiti slovenščine, potem se lotite pisati.

Resnica v oči bode, altro che obrekovanje!

Comače in razne novice.

Smrtna kosa. — V Čabru je umrla dne 16. t. m. gospa Jelena Križ, glavarica znane rodoljubne rodbine. Pokojnica je mati g. Lacka Križa, marljivega rodoljuba v Pulju. Lahka jej bodi zemlja, preostalim pa naše sožalje.

Radodaren donesek. — Gospod Ivan Golja, c. kr. vpok. finan. svet. v Gorici, je daroval bolniškemu zalogu tuk. „Slovenskega bralnega in podpornega društva“ kron 10, telovadnemu društvu „Goriški Sokol“ kron 10 in „Pevskemu in glasbenemu društvu“ kron 10.

Plemenitemu darovalcu in podpiratelju naših društev izrekamo najiskrenejšo zahvalo! Bog ga živi!

Telovadno društvo „Goriški Sokol“ vabi brate Sokole na telovadne vaje, katere pričnejo drevi točno ob 8. uri, ter bodo odslej redno vsak torek in četrtek. Razun dosedanjih telovadcev se pričakuje tudi novih, da se število čim bolj pomnoži.

Prof. Berbuč je postal v deželnem šolskem svetu zastopnik deželnega odbora, dasi 6-letna doba še ni minula. O tej novi nepravilnosti utegnemo se govoriti. Danes le konstatujemo, da smo Slovenci zdaj brez neodvisnega zastopnika in c. kr. člani, že doslej v večini, so dobili še enega c. kr. prof. več. — Sicer pa je reč ta-le: V deželnem šolskem svetu so trije Slovenci, kateri so ob enem klerikalci; četrti klerikalec je prost Jordan, — in ti štirje gospodje imajo večino. Mi bomo kontrolovali, kako bodo vršili nalogo večine. Odgovornost za vse pada na nje. — Prof. Berbuč je s tem dovoljno opozorjen.

Društvo „Narodni sklad“. — Odbor, izvoljen na ustanovnem občnem zboru, si je v seji 18. t. m. tako razdelil odborniške posle: Predsednik dr. Drag. Treo, podpredsednik dr. Henrik Tuma, tajnik Andrej Gabršček, blagajnik Vekoslav Zajec, odbornik dr. Rudolf Gruntar.

Društvo je že pristopilo čekovnemu prometu c. kr. postne hranilnice. Rodoljubi dobe položnice za vlaganje dobrohotnih prispevkov. Vsak darek dobrodošel.

O prevažni in obsežni nalogi spregovorimo v posebnih člankih. Časi so resni, hvaležnega dela je vse polno, — delavci so pa tudi pripravljeni, da posvetijo vse svoje moči napredku in blaginji naroda. Vidni vspehi, ki se kmalu pokažejo, bodo novemu društvu najboljšje priporočilo. — Torej več v člankih.

Goriška Slomškarija bo stavila spomenike. — Dne 6. t. m. je imela maloštevilna ali „mogočna“ goriška Slomškarija zborovanje v „Šol. Domu“. Predsednik Centič je poročal o razvoju (?) društva in o zborovanju Slomškove zveze v Ljubljani. Učitelj Balič pa je predaval o slovečem (!) pridigarju o. Ivanu Svetokrižkem. „Prim. List“

in „Gorica“ poročata, da je bilo predavanje vrlo zanimivo ter da je zbudilo misel, da bi izdali životopis in nekaj govorov slavnega moža in da bi se mu postavil spomenik v Sv. Križu vipavskem. — Pobožni Balič si je izbral tak predmet, da je ugodil poslušalcem, kajti Slomskarjev je tako malo, da jih na tako zborovanje ne pride niti toliko, kolikor imaš prstov na roki, pač pa je utegnil biti navzoč kak duhovnik, ker ti ob četrtkih navadno v večjem številu obiskujejo Gorico, seveda največkrat brez opravkov. Torej za duhovnike bodo taka zborovanja! To kaže tudi „vzbujena misel“, da bi izdali životopis in nekaj govorov patra Ivana! Tak životopis in taki govori vendar niso namenjeni v prvi vrsti učiteljskim društvom, pač pa komu drugemu. In pa spomenik mu hočejo postaviti v Sv. Križu! Moj Bog, spomeniki stanejo denar. Kaj ga postavi Balič? Učitelji so reveži, in nimajo denarja niti za potrebe, ne pa za spomenik patru Ivanu v Sv. Križu. In Slomskarji menda tudi niso bogateli, odkar sta jim prinesla Centič in Holzingerica iz Ljubljane žegen ljubljanskega škofa? — Pa, nekaj že mora biti, ker se lotevajo staviti spomenike!!....

Iz vsega tega se pač vidi, da imajo Slomskarji duhovniki v rokah, in da so Slomskarji le podrepaniki in priveski črne suknje, drugega nič. Skrajno pa se smešijo s takimi predavanji o patrih františkanih in o spomenikih. Kaj taka je naloga učiteljskih društev na katoliški podlagi?.... Kako se ti močje od dne do dne bolj odtušujejo svojemu vzvišenemu učiteljskemu poklicu, kako devajo v nič učiteljski stan ter ga razpostavljajo roganju, in kako vedno bolj jih držijo z vrvoj neumnosti srednjeveški politiki na se! — Nekaj teh Slomskarjev je — že padlo na glavo, in ti dobijo seveda vsi spomenike, takoj za patrom Ivanom. To bo lepo! — Prihodnje zborovanje bodo imeli dne 1. aprila.

Zopet so se zagnali v g. komenskega nadučitelja Ant. Le bana. Protijzjave, katero jim je poslal, niso hoteli sprejeti, zmerjali so ga nečloveško, ko pa jim je on primerno odgovoril, mu dajejo pa nauke: da to in ono ne pristojata staremu ljudskemu učitelju, da tako in tako ne sme govoriti. To je stara njihova taktika. Najprvo koga opikajo in zbadajo tako infamno, kakor znajo le klerikanci, potem ko se ta zgane, pa padejo po njem in kažejo nanj: Glejte! Tako in tako piše ta in ta človek, to in to nam je rekel — puščajte pa stvarnost v dopisu ali sestavku popolnoma na strani. Stvarnosti ne poznajo in da bi popravili krivice ali pojasnili kako reč, tega načeloma nočejo, ali toliko pridreje pa padajo po oseh a h.

Tako je tudi v navedenem slučaju! In to jako slabo pristojata dr. Gregorčiču, da pusti na tako infamen način blatiti ljudskega učitelja v svojem listu. — Namesto tega bi bil dr. Gregorčič storil bolje, da je povedal, zakaj je vrgel v kot vprašanje o slov. mestni šoli, zakaj ni pustil, da bi njegova „Gorica“ spregovorila le besedo proti zasmehovanju od laske strani z „vsposobljanjem“ Katinelijevega gnilišča za slov. šolo, in končno kje so tisti Marchijevi dopisi v „Soči“, ponatisnjeni iz „Učit. Tovarisa“, katere nam je podikal Gregorčičev zegan list? Takih rečij naj bi se rajši gospodje dotaknili, da odvrnejo od „Gorice“ označenje lažnivka.... Toda Gregorčiču ni mar za to, če stoji v „Gorici“ ena laž več ali manj, da le udriha in tolče po oseh a h, pa je zadovoljen. Taka je „Gorica“, ta fina, ljuba tičica....

Proti laškemu realnemu gimnaziju v Gorici. — V soboto so se bavili v občinskem svetu v Gradšču ob Soči s prošnjo goriskega magistrata za prispevanje k nameravanemu laškemu realnemu gimnaziju v Gorici. Občinski svet gradski je prišel do sklepa, da je sicer pozdravljati tako nameravanje ter se zahvaljuje za iniciativo, katero je dala „Società popolare friulana“, ali ne sklada se pa s tem, da bi bila Gorica za to primeren kraj. Občinski svet se je izrekel končno, da je pripravljen prispevati za tak gimnazij, ali mora stati v kakem furlanskem kraju.

Furlani so naravni in odkritosrčni ljudje, kateri dobro in edino prav lotijo Gorisko in Gradščansko ter jih vsa prigovarjanja iz Gorice ne spravijo do tega, da bi pripoznali, da je Gorica laško mesto. Furlani vedo natančno, kako umetno se drže v Gorici Lahi na površju, in vedo, kakšno je dejansko stanje v Gorici, po katerem potem sodijo. In sodijo prav. Gradščanski okraj, izvzemši

tisto malo slov. krajev, je laški, goriski z drugimi pa slovenski, izvzemši peščico polasčencev v Gorici in Ločniku.... Zato pa sodijo, da tak laški realni gimnazij ne tiče v Gorico, marveč v Furlanijo, v Gradšču ali v Krmini ali v Červinjan.

Iz tega sledi pa še nekaj drugega: Zadnjič smo pripovedovali, da privoščijo Lahi v Gorici Slovincem slov. gimnazij v Ajdovščini ali pa v Tolminu, nikakor pa ne v Gorici. Zdaj pa čujejo glas iz Furlanije, da kraj za laški gimnazij ni primeren v Gorici, marveč v Furlaniji — torej mora biti pa primeren za slov. gimnazij! Gorisko Slovincem, Gradščansko pa Lahom! Taka je deviza Furlanov, katero naj si Lahi v Gorici denejo pred se na pult, kadar bodo zopet pisali o „laški“ Gorici ter podili Slovence v Ajdovščino in v Tolmin.

Slabo mora biti to „italijanstvo“ Gorice, ker ga niti Furlani nočejo pripoznati!

Nesreča v Sesi Janu. — Pisejo nam iz Mavhinj: V torek sta nakladala minodelavca pri podvzetju: Fakanoni, Galimberti in Piani. Pri nakladanju se je vžgala sama ob sebi ter podsula nakladalca. Jeden se imenuje Franc Kovačič iz občine Kal, drugi pa Josip Pavšič iz Postojne. Prvemu je odnesla prsa, trebuh ter desno roko, drugemu pa pol glave, del pete ter zlomilo hrbet. Odnegli so ju v mrtvašnico v Mavhinje. Pogrebli so jih včeraj popoldne.

Črna zastava, z rudečima trakovima vrhu droga, je razobešana od nedelje dalje v Židovski ulici na hiši, kjer ima sedež soc. društvo.

Zeleni pobiči okolu „Prim. Lista“ bi radi strahovali napredne občine. Sedaj jim je na poti rodiško županstvo. Seveda, volitve so blizu, zato treba mešati. Odgovor na lumparije v „Prismojencu“ podaje današnji dopis v „Soči“, zeleni pobiči pa so napisali v opombo uredništva, da se treba pritožiti nemudoma na dež. odbor, ako so tožbe glede občinskih računov resnične! — Strahovlada že deluje. Proti naprednim občinam pritožbe na dež. odbor, ako le od daleč v domisljiji sumijo, da bi bilo kaj za njih — da bo jih potem karnifal profesor Berbuč!....

Prepričani smo, da v naprednih občinah bodo gledali vselej na red in pravilnosti, da jim tako strahovlada v dež. odboru ne bo mogla blizu. Priporočamo to, ob enem pa tudi priporočamo, da se gleda pazno, kaj vse pa se godi po klerikalnih občinah, katerim bosta slov. odbornika skozi prste gledala. Na te treba paziti in vse nerednosti naznanjati javnosti. Potem pade počasi marsikaka klerikalna trdnjava — kljub strahovladi v deželnem odboru in kljub hudobiji zelenih pobičev okolu „Prim. Lista.“

Društvo krčmarjev. — Kakor čujemo, bo dne 25. t. m. pri Dreherju zborovanje, na katerem se ima ustanoviti društvo krčmarjev in hotelirjev v Gorici.

Čevljarska razstava. — Čevljarski 6-tedenski tečaj pri trgovski in obrtni zbornici je končal z razstavo, ki je bila otvorena v nedeljo in je bila odprta dva dni. Razstava je zadovoljila vsakogar od mnogostevnih obiskovalcev. Risarije, rezani nadplati in dovršeni izdelki za vsakovrstne noge, normalne in z vsemi možnimi pokvčkami, so res lepo delo. Krasen uspeh v 6 tednih. — Žal, da od 22 obiskovalcev sta bila le dva Slovence, brata Benedetiča, ki sta se odlikovala. Škoda bo očitna za tiste, ki se niso udeležili tega tečaja. — Naše „Trgovsko in obrtno društvo“ naj pomisli, kako bi se moglo prirediti tak tečaj za Slovence.

K temu smo dobili iz mesta še ta dopis:

V nedeljo in ponedeljek so bili razstavljeni v tukajšnji trgovsko-obrtni zbornici izdelki obiskovalcev čevljarskega tečaja, kojega je priredila, kakor smo že omenili, trgovsko-obrtna zbornica. Ne da bi strokovnjasko presojali izdelke, moramo priznati, da je bila razstava povsem zanimiva. Videti je bilo dokaj lepih izdelkov najfinjšega kroja, a najbolj zanimivajo vsekaror obuvala za pohabljenе noge. V tem oziru je bila razstava nekaj posebnega. Enako hvalevredni so bili risarski izdelki, pri kojih bi skoraj ne verjeli, da je to delo priprostih čevljarskih rok. — Šolo je obiskovalo 22 čevljarjev, med temi le 2 Slovence.

Poduk je bil izključno italijanski, tako, da so bili vsi italijansčine neveseli izključeni — in teh je mnogo, a temu smo vajeni! — Vsekakor bi bilo želeli, da tudi naše trgov-

sko-obrtno društvo obrne svojo pozornost na take obrtne tečaje, ker so ravno isti ob sedanjem vsestranskem tekmovanju za našega razvijajočega se obrtnika velikanskega pomena.

Vso šolo je preskrbovala z usnjem in vsem potrebnim naša domača tvrdka J. Drufovka, na kojoj opozarjamo posebno naše obrtnike in trgovce, ki se ne poslužujejo pri domačih tvrdkah v predsodkih, da-se pri istih ničesar ne dobi.

Okrožnica vsem občinskim zastopom v deželi. — V smislu zakona z dne 17. februarja 1864. drž. zak. št. 22 gredo na račun deželnega zaloga prehranitnine za uboge umobolne osebe, ki so pristojne v kaki občini dežele. Ta obveznost deželne uprave glede prehranitnin za umobolne je odvisna torej od teh predpogojev, ki jih zahteva zakon, in sicer: pristojnost dotične osebe v kaki občini dežele, njeno uboštvo ter potreba, da se jo v svrhu ozdravljenja pospravi v kako norišnico ali pa v oddelek za blazne kake bolnišnice.

Uvažuje, da ima po občepravnih določilih doprinesiti dokazilo oni, ki iz kakega določenega dejstva izvaja pravno posledico, ki gre njemu v prid, obvezani so občinski zastopi doprinesiti dokaz, da so v konkretnem slučaju izpolnjeni ravno omenjeni predpogoji, kakor jih zahteva zakon. Ker pod istimi pogoji so pa občinski zastopi obvezani prenašati prehranitnine — če se izkaže, da oseba ni bila blazna temveč navadno — bolna.

Dokazila je prinesiti sledečim načinom: Občinsko pristojnost se dokaže v smislu § 33. zakona z dne 3. decembra 1863 drž. zak. št. 165 s spričevalom pristojnosti, ki mora biti sestavljeno po vzorcu, kakor ga predpisuje dotično zakonsko določilo. Uboštvo se dokaže z rednim spričevalom uboštva.

To spričevalo pa bi popolnoma ne dokazalo uboštva dotične osebe, če bi se v njem navedla le splošna opazka, da je oseba brez lastnega premoženja in dohodka; isto mora za to obsehati — če je slučaj — tudi izrečno potrđilo o uboštvi tudi onih oseb, koje so po občnem državljskem zakoniku dolžne skrbeti za prehranitev dotičnega umobolnika.

Opaziti je pri tem razun tega določila še posebne določbe § 139. in sledečih občnega državljskega zakonika jemaje ozir na določilo, zapopadeno ob sklepu § 154.

Dokaz, da je kaka deločena oseba umobolna ter vsled tega nevarna sebi in drugim, ter da je godna za oddajo v kako norišnico, doprinesiti je s posebnim zdravniškim spričevalom (izpraševalno polo), ki mora biti sestavljeno po obstoječih določilih.

Vabijo se zato občinski zastopi, naj opremijo vsako prošnjo za vsprejem umobolnikov na račun dežele v gornavedenem smislu v svrhu, da se preprečijo nepotrebne pisarije ter da bode deželnemu odboru mogoče brez odloga oddajati umobolnike v bolnišnico.

Dokler ne dobi županstvo dotičnega odloka od deželnega odbora, skrbeti ima za to, da se drži blaznika pod uspešnim nadzorstvom. Izvzeti so seveda le slučajji opravičene nujnosti.

Društvo za podporo rekodelcev v Ajdovščini je izvršilo pri skrajno neugodnem vremenu z živahno udeležbo pretečeno nedeljo svoj letni občni zbor.

Izvoljen je bil zopet, in to že v deseti, soglasno gosp. Josip Budihna predsednikom. (To bodi odgovor na poslano, priobčeno pred časom v cenj. listu „Soča“ in dopisu v „Edinosti“). Podpredsednikom je izvoljen gospod Josip Horvat, kavarar, tajnikom gospod Alojzij Peljhan, blagajnikom gospod Josip Valič. Odbor je izdatno premenjen. Ta izvolitev daje upanje, da strankarstvo, ki je bilo zadnji čas zanešeno med društvo po nepoklicanih združbarjih, neha in da bode delovanje v resnici v korist udov in društva.

Droblj. — Pasjega davka se je plačalo lani v Gorici 3054 K. Za pse za zabavo se plača na leto 20 kron, za lovske 12, za čuvaje v mestu 3 K in na periferiji 1 krono.

— Na Gradšču so se spri v družini Tolminčevi. Mati je kregala 14-letnega sina, ki pa je hotel mater udariti. Zabranil je to 52-letni Leban. Ali ko je prišel oče domu, se je potegnil za fanta proti materi ter udaril Lebana po glavi tako hudo, da je moral v tukajšnjo bolnišnico. — Pred porotniki v inomestu bo dne 4. marca t. l. obravnavati „Friuli Orientale“ radi zaljenja časti potom tiska. — Med umrlimi pretekli teden, katerih je bilo 24, je bilo starih nad 70 let

8. Ena ženska je stela 92 let. — 26-letni pek Scalettari v ulici Formica je bil aretiran v soboto, ker je poškodoval svojo lastno 70-letno mater. Ko je prišel v petek pijan domu, je snel z zida križ ter hotel tepsti svojo mater. Mati mu ga je vzela, nakar je zgrabil za ponev ter jo napolnil z žerjavico. Mati mu je hotela iztrgati to iz rok, ali zgodilo se je pri tem, da se je močno poškodovala na nogah. Pravijo, da je že večkrat tako mučil svojo mater ta „uzorni“ sin!

Zamenil se je havelok na pustni torek v Dreherjevi dvorani. Oglasiti se je v knjigovoznici g. I. Bednarika v ulici Vetturini.

Odda se v najem radi preselitve elegantno opravljena spalna soba s pohištvo in salon na prijaznem kraju mesta po jako nizki ceni. Natančneje pové naše upravništvo.

Razgled po svetu.

Državni zbor. — V seji poslanske zbornice 18. t. m. se je najprej čestitalo nadvojvodi Rajnerju k njegovi zlati poroki, potem pa je ministarski predsednik Körber predložil vladno naredbo glede izjemnega stanja v Trstu ter prečital jako obširno poročilo o zadnjih tržaskih dogodkih. Ko se je izrekla vojaštvu zahvala, je nastal vihar. Socijalni demokratje in Vsenemci so hrupno ugovarjali in tako vpili, da je Körber svoje poročilo le težko prečital do konca. Kathrein je potem predlagal, naj se o vladni naredbi takoj vrši prvo branje in naj se naredba odkaže posebnemu odseku za posvetovanje in poročanje. Ellenbogen in Pernerstorfer sta nujno predlagala, naj se vladna naredba takoj razveljavi in naj vlada tržaskega namestnika Goëssa takoj odstavi. Ta predlog je utemeljeval dr. Ellenbogen, ki je navajal vsakovrstne detaile in zbornici tudi pokazal na dveh krajih prestreljen klobuk, katerega se je držalo še nekaj možgan. Med tem govorom je prišlo do hrupnih prizorov, zlasti ko je Ellenbogen vskliknil, da je ta klobuk trofeja Goëssova. Govornik je napadal Goëssa, češ, da je morilec, in da je popolnoma nesposoben za svojo službo. Če ostane Goëss, se lahko zgode novi nemiri, zato naj vlada namestnika takoj odstavi. Ploj je izjavil, da bodo Slovenci in Hrvatje glasovali za Kathreinov predlog, in sicer zaradi tega, ker hočejo pri tisti priliki poslati tudi narodnostne razmere na Primorskem.

Körber je govoril jako obširno o strajku in izgreduh v Trstu. Iz govora posnemamo le, da je zatrdil, da niso bili strajkujoči delavci tisti, ki so povzročili izgrede. Izgredu da so bili organizirani, da je to vlada takoj uvidela in radi tega segla po najhujših odločbah. Preiskava dožene bržčas, da so se udeležili izgredu tudi anarhistični sloji. Körber je branil policijo, posebno pa vojaštvo. Množica je bombardirala vojake, vsled česar so bili prisiljeni streljati. Zato niso krivi, da so padle tudi nedolžne žrtve. Izjemno stanje se ni proglasilo iz političnih namenov, marveč da se vzdrži red; ne odpravi se dotle, da bo ta popolnoma zagotovljen.

Dr. Ellenbogen in tovarishi so predlagali, naj se izjemno stanje takoj odpravi in namestnik odstavi. Ellenbogen je rekel, da oblastva so stopila na stran Lloyda proti kurjačem. Prvi delikt je bil ta, da so mirno pevajoče demonstrante vsprejeli redarji z golimi sabljami. Napadal je namestnika, češ, da so neredi povzročili anarhistični sloji, ali da je iste zakrivil indirektno Lloyd, direktno pa tržaski namestnik.... Sprejet je bil končno predlog, da se izvoli odsek 37 členov, ki naj preišče vso stvar ter poroča v 8 dneh. Debat o bosanskih železnicah se je včeraj nadaljevala in zaključila. Za njo je pričela proračunska debata. V imenu slov. naprednega kluba je govoril dr. Ferjančič.

Barcelona. — V Barceloni na Španskem so se zopet pojavili hudi nemiri. Vozniki, delavci v luki, črkostavci itd. strajkajo. Listi ne izhajajo. Dogajajo se izgredu, več oseb je bilo ranjenih. V Barceloni je razglašeno obšedno stanje. — V torek je bilo 75 oseb ubitih in ranjenih. Nastala je prava revolucija. Množica pleni, požiga in podira, kar jej pride pod roko. Ranjenih in mrtvih premnogo.

Laška skrb za „Romune“ v Istri. — Deželni zbor istrski je svoječasno sklenil ustanoviti v Sušnjevici romunsko šolo. Ker dež. šol. svet se ni odgovoril na ta sklep, so urgirali odgovor. — Kako so nagli za peščico „Romunov“ in kako počasni za najvitalnejše potrebe slovanskega prebivalstva Istre.

Razne vesti. — V Planini na Notranjskem so imeli te dni veliko povodenj. Unec je narastel tako, da so se morali ljudje voziti le po čolnih. — V cerkvi na Katinari pri Trstu so odnesli tatovi po noči moštranco in ciborij. — Zdravljje velikega ruskega misleca Tolstega je v opasnem stanju. Sicer se počuti bolje, ali je tako slab, da ni misliti na okrevanje. — V Tiflisu je bil pretekli teden velik potres. Na stotine ljudi so potegnili izpod razvalin. Potres traja še. Okoli 3000 ljudi je poginilo pri potresu, 4000 hiš je razrušenih.

Podpisani priporočajo slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače, n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo mlo ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem Josip Kutin, trgovec v Semeniški ulici št. 1 v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«.

E. LEBHERZ

Gorica

tovarna užigalica
priporočajo prebivalcem Primorskega svoje izdelke raznih vrst posebno izvrstne in zanesljive užigalnice

Apollo

Saunig & Dekleva v Gorici — Magistratna ulica št. 1.

VELIKA ZALOGA ŠIVALNIH STROJEV
raznih sistemov, slamoreznic in železnih blagajnic, kakor tudi **DVOKOLESA** iz svetovno znane prve angleške tovarne, »Helical-Premier«, »Regent«, »Lucifer« in »Postilion« itd. — Prodajajo se tudi posamezni deli dvokoles in šivalnih strojev.

Cene zmerno! Brez konkurence!

V zalogi se nahajajo različni šivalni stroji — kakor za čevljarje, krojače in prav fine »Pfaff« za šivilje s katerimi se lahko umetno veže (šitka) Komad šivank za šivilje stane 36 kr.

Zaloga pušk, samokresov in patronov.

Lastna mehanična delavnica za popravo šivalnih strojev in dvokoles.

Konkurenca z nami nemogoča

64. Trst (sv. Andrej) - Pulj in obratno.

Osebnostni vlaki					Postaje					Osebnostni vlaki				
174	112	114	116	1	122	113	175	117	121	111	2	113	175	117
6:30	8:46	4:30	7:45	—	2:30	odh.	Trst-sv. Andrej	doh.	9:35	11:15	7:—	9:25	9:50	—
—	9:06	4:50	—	—	—	—	Ricmanje p.	—	9:16	—	6:41	—	—	—
7:26	9:11	4:54	8:07	—	2:55	—	Boršt	—	9:12	10:38	6:37	9:04	9:28	—
8:02	9:26	5:09	8:21	—	3:10	—	Draga	—	8:58	10:13	6:24	8:47	9:15	—
8:28	9:38	5:21	8:32	—	3:22	doh.	Herpelje-Kozina	odh.	8:46	9:52	6:12	8:33	9:04	—
—	9:48	5:30	—	8:38	—	—	Herpelje-Kozina	doh.	8:34	—	5:59	—	—	9:—
—	9:59	5:45	—	8:49	—	—	Podgorje	—	8:23	—	5:46	—	—	8:49
—	10:17	6:04	—	—	—	—	Rakitovje	—	8:06	—	5:26	—	—	—
—	10:28	6:15	—	9:13	—	—	Buzet	—	7:50	—	5:10	—	—	8:22
—	10:40	6:26	—	—	—	—	Roč	—	7:41	—	4:59	—	—	—
—	10:56	6:42	—	9:31	—	—	Lupoglav	—	7:30	—	4:44	—	—	8:04
—	11:11	7:—	—	—	—	—	Borut p.	—	7:09	—	4:22	—	—	—
—	11:21	7:12	—	9:52	—	—	Cerovlje	—	7:03	6:25	4:13	—	—	7:43
—	11:36	7:18	—	—	—	—	Novaki p.	—	6:55	6:20	4:03	—	—	—
—	11:51	7:31	—	10:03	—	—	Pazin	—	6:49	6:13	3:52	—	—	7:30
—	12:12	7:54	—	—	—	—	Sv. Peter in Šumi	—	6:31	5:55	3:31	—	—	—
—	12:31	8:14	—	10:33	—	—	Kanfanar	—	6:14	5:38	3:09	—	—	7:01
—	12:47	8:21	—	—	—	—	Smoljan p.	—	6:10	—	3:03	—	—	—
—	12:54	8:28	—	—	—	—	Sv. Vincenc p.	—	6:04	—	2:55	—	—	—
—	13:12	8:35	—	—	—	—	Zabronč p.	—	5:59	—	2:48	—	—	—
—	13:24	8:42	—	10:54	—	—	Vodnjan	—	5:45	—	2:30	—	—	6:36
—	13:48	8:—	—	—	—	—	Galezan p.	—	5:37	—	2:20	—	—	—
—	14:—	8:15	—	11:10	—	—	Pulj	—	5:20	—	2:—	—	—	6:15
—	14:—	8:15	—	11:21	—	—	Pulj-luka	—	5:—	—	2:—	—	—	—

73. Dunaj-Trst in obratno.

Brzovlak					Postaje					Brzovlak				
Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	odh.	Dunaj	doh.	odh.	Trst	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda	Čas odhoda
8:15	8:15	1:10	8:40	5:50	—	—	—	—	—	9:15	8:50	7:07	4:—	7:45
11:04	11:04	5:09	1:50	6:04	—	—	—	—	—	6:37	6:20	2:34	12:30	9:13
1:26	1:05	9:08	5:38	10:55	—	—	—	—	—	4:31	4:20	9:35	8:07	6:10
2:48	2:22	11:42	8:—	2:35	5:24	—	—	—	—	3:10	2:56	7:40	5:27	12:56
4:13	3:45	1:50	10:08	5:55	7:24	—	—	—	—	1:29	1:29	5:21	2:50	9:42
—	3:58	2:04	10:22	6:14	7:37	—	—	—	—	1:16	5:02	2:28	9:17	7:15
—	—	2:14	10:32	6:28	7:47	—	—	—	—	—	4:51	2:17	9:02	7:05
4:47	4:23	2:54	11:07	7:03	7:59	—	—	—	—	1:—	12:57	4:40	2:05	8:46
—	—	3:05	11:18	7:19	8:10	—	—	—	—	—	4:16	1:39	8:20	8:41
—	4:38	3:13	11:26	7:30	8:18	—	—	—	—	—	12:23	4:07	1:31	8:09
—	4:44	3:21	11:34	7:42	8:25	—	—	—	—	—	12:17	3:59	1:23	7:59
—	—	3:33	11:46	8:01	8:37	—	—	—	—	—	—	3:46	1:11	7:42
—	5:01	3:44	11:56	8:16	8:47	—	—	—	—	—	—	3:36	1:01	7:28
—	—	3:55	12:07	8:32	8:57	—	—	—	—	—	—	3:25	12:50	7:14
—	—	4:08	12:20	8:58	9:09	—	—	—	—	—	—	3:12	12:37	6:57
—	—	4:18	12:30	9:15	9:19	—	—	—	—	—	—	3:02	12:27	6:39
5:53	5:33	4:31	12:43	9:35	9:30	—	—	—	—	—	—	2:50	12:15	6:23
5:58	5:38	4:54	12:58	10:30	—	—	—	—	—	—	—	2:35	11:20	6:01
—	—	5:29	1:32	11:30	—	—	—	—	—	—	—	2:06	10:49	5:09
6:52	6:32	6:10	2:12	12:45	—	—	—	—	—	—	—	1:43	10:23	4:27
—	—	6:27	2:29	1:15	—	—	—	—	—	—	—	1:30	10:10	4:05
—	6:52	6:40	2:41	1:42	—	—	—	—	—	—	—	1:21	9:59	3:47
7:27	7:08	7:01	3:01	2:21	—	—	—	—	—	—	—	1:04	9:40	3:15
—	—	7:12	3:12	2:37	—	—	—	—	—	—	—	12:50	9:25	2:51
7:50	7:33	8:10	3:33	3:20	—	—	—	—	—	—	—	12:40	9:14	2:35
—	—	8:26	3:49	3:52	—	—	—	—	—	—	—	12:17	8:47	1:51
8:24	8:01	9:—	4:09	4:35	—	—	—	—	—	—	—	11:56	8:16	1:09
8:36	8:13	9:13	4:22	5:—	—	—	—	—	—	—	—	11:35	7:59	12:33
—	—	9:24	4:33	5:19	—	—	—	—	—	—	—	11:20	7:44	12:02
—	—	9:31	4:40	5:33	—	—	—	—	—	—	—	11:09	7:33	11:43
9:18	8:38	9:57	5:06	6:10	—	—	—	—	—	—	—	10:51	7:15	11:09
9:40	9:—	10:25	5:35	6:56	—	—	—	—	—	—	—	8:—	9:55	6:—

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

Naznanja slavnemu občinstvu, gospodom trgovcem in založnikom pohištva, da ima

veliko zalogo

veliko zalogo

izgotovljenega pohištva vseh slogov

v Solkanu pri Gorici.

v Solkanu pri Gorici.

Naznanjamo, da smo prevzeli dosedanje trgovino pohištva trdke Ant. Černigoja v Trstu, Via Piazza vecchia št. 1, katero bomo vodili pod enakim imenom.

Kar ni v zalogi, se izvrši točno po naročilu v najkrajšem času.

Cene zmerno.

Dela je lično ter dobro uspešna.

Poštne zveze.

Goriško z območjem Kranjskim.

Gorica - Trbiž. — Odhod: Gorica 2. zj. 12. opol.; Solkan 2.35 zj. 12.35 p.; Plave samo ob 1.35 p.; Kanal 4.50 zj. 2.30 p.; Ročinj 5.40 zj. 3.15 p.; Volče 7. zj. 4.20 p.; Tolmin 7.35 zj. 4.40 p.; Kobarid 9.30 zj. 6.20 zj.; Srpencia 11.15 zj. 7.55 zj.; Zaga 11.45 zj. 8.20 zj.; Bolec 12.50 p., dohod te pošte 9. zj.; Log (Brethi) 2.15 p.; Predel 4 p.; Rajblj 4.35 p.; Trbiž (doh.) 5.35 p.

Trbiž - Gorica. — Odhod: Trbiž 4. zj.; Rajblj 6.15 zj.; Predel 7.05 zj.; Log 8.35 zj.; Bolec 6. in 9.50 zj.; Zaga 10.35 zj.; 6.40 zj.; Srpencia 11.05 zj.; 7.05 zj.; Kobarid 12.50 p.; 8.35 zj.; Tolmin 2.45 p.; 10.15 zj.; Volče 3.05 p.; 10.30 zj.; Ročinj 4.30 p.; 11.35 zj.; Kanal 5.15 p.; 12.25 zj.; Plave 1.45 p.; 6.05 zj.; Solkan 2.15 p.; 7.10 zj.; Gorica (doh.) 2.45 p.; 7.40 zj.

Gorica - Ribenburg. — Odhod: Gorica, 12.45. St. Peter 1.15, Renče 2.20. Prvačina 3.25 Dornberg 3.45, Ribenburg (doh.) 4.40 p.

Ribenburg - Gorica. — Odhod: Ribenburg 4.30 zjut., Dornberg 5.20, Prvačina 5.50, Renče 7.00, St. Peter 7.55, Gorica (doh.) 8.20 zjutraj.

Gorica - Miren. — Odhod: Gorica 12. opol., St. Peter 12.35, Vrtojba 1.05, Ilje 1.30, Miren (doh.) 2 p.

Miren - Gorica. — Odhod: Miren 6, Bilje 6.30, Vrtojba 6.55, St. Peter 7.35, Gorica (doh.) 8 zj.

Gorica - Tolmin. — Odhod: Gorica 3. popol., Solkan 3.40, Plave 5.05, Kanal 6.—, Ročinj 6.50, Volče 8.40, Tolmin 8.25. — Odhod: Tolmin 3.30 zjutraj, Solkan 7.30, Gorica dohod 8.05.

Gorica - Postojna. — Odhod: Gorica 12.30 p., 4 zj.; Šempas 1.45 p., 5.20 zj.; Črniče 2.20 p., 5.50 zj.; Sv. Križ-Cesta 3.10 p., 6.35 zj.; Ajdovščina 3.45 p., 7.05 zj.; Vipava 4.45 p., 7.50 zj.; St. Vid 5.30 p., 8.35 zj.; Razdrto 7.10 zj., 10.15 zj.; Hraše 8.15 zj., 11.20 zj.; Postojna (doh.) 8.50 zj., 11.50 predp.

Postojna - Gorica. — Odhod: Postojna 8.25 zj., 3.30 p.; Hraše 9.05 zj., 4.10 p.; Razdrto 10.15 zj., 5.15 p.; St. Vid 11.10 zj., 6.05 zj.; Vipava 11.55 zj., 6.45 zj.; (Ta vozi le do Vipave). Ajdovščina 12.50 p., 5.16 zj.; Sv. Križ-Cesta 1.20 p., 5.40 zj.; Črniče 2.15 p., 6.35 zj.; Šempas 2.50 p., 7 zj.; Gorica (doh.) 4.05 p., 8.10 zj.

Gorica - Kojaka. — Odhod: Gorica 11 zj. Kojaka 4.— pop. Vožnja 1½ ure.

Trst-Miramar. (Od ključa sv. Karla) dvakrat na dan, ob nedeljah in praznikih po štirkrat.

Trst-Koper. — (Koperska delniška družba). — Večkrat na dan; urnik se spreminja po letnih časih. Vožnje naznanjene z lepaki v Trstu.

Trst-Pulj. — (Istria-Trieste). Vsak dan iz Trsta 6.30 zj., dotiče Piran in druga istr. mesta, v Pulj 2.45 pop. Od 1. okt. do 31. marca 15 minut pozneje. — Iz Pulja v Trst enak urnik.

Trst-Milje. — Vozi parnik vsak dan petkrat. Urniki se spreminjajo; naznanjeni so z lepaki v Trstu.

Kormin - Dolenje in obratno. — Odhod: Kormin 12.30, Bračun 12.55, Dolenje (doh.) 2.20 p. — Odhod: Dolenje 6, Bračun 7.10, Kormin (doh.) 7.30 zj.

Kormin-Biljana. — Odhod: Kormin 11.— predp., doh. Biljana 12.30 pop. — Odhod: Biljana 6.45 zj., doh. Kormin 7.45 zj.

Kormin - Medoja in obratno. — Odhod: Kormin 11.— predp., in 4.50 p., Medoja (doh.) 12.— 5.50 p. — Odhod: Medoja 6.30 zj. in 2.30, Kormin (doh.) 7.30 in 3.30.

Nabrežina - Devin in obratno. — Odhod: Nabrežina 9.20 zj., 6 zv. Dohod: Devin 10.30 zj., 7.10 zv. Odhod: Devin 6 zj., 3.30 p. Dohod: Nabrežina 7.10 zj., 4.40 p.

Nabrežina - Prosek in obratno. — Odhod: Nabrežina 10.— zj. in 6 zv., Sv. Križ 10.20 zj., in 6.20 zv. Prosek (doh.) 11 zj., 7 zv. Odhod: Prosek 6.30 zj., 3.30 pop.; Sv. Križ 7.15 zj. in 4.15 pop.; Nabrežina (doh.) 7.30 zj. in 4.30 p.

Nabrežina - Komen in obratno. — Odhod: Nabrežina 9.30 zj.; 5.30 pop., Komen (doh.) 11 zj. in 7 zv. Odhod: Komen 6 zj., 3.30 pop. Nabrežina (doh.) 7.30 zj. in 5.— pop.

Sežana - Štanjel in obratno. — Odhod: Sežana 12.30 p., Dutovlje 2.15 p., Štanjel (doh.) 3.15 — Odhod: Štanjel 5.45 zj., Dutovlje (doh.) 7.05 Sežana (doh.) 8.15.

Tolmin - Cerkno in obratno. — Odhod: Tolmin 8 zj., 1.30 pop.; Sv. Lucija 8.50 zj., doh. 2.10 pop.; Slap 10.20 zj.; Cerkno (doh.) 1 pop.; Odhod ob 4.30 zj. iz Cerkne v Slap-Sv. Lucija-Tolmin. — Druga pošta iz Sv. L. ob 5 pop., v Tolmin 5.40.

Tolmin - Grahovo in obratno. — Odhod: Tolmin 1 pop., Podmelec 3.20, Grahovo (doh.) 4.20 zj.; odhod iz Grahovega ob 7 zj. v Podmelec-Tolmin. (Doh. 10 predp.)

Podbrdo - Grahovo in obratno. — Odhod: Podbrdo od 1. novembra do 28. februarja 4 pop., od 1. marca do 31. oktobra 5 zjutraj. — Iz Grahovega v Podbrdo vsak dan ob 8.10 zjutraj. Vožnja traja 1.50.

Kobarid - Breginj in obratno. — Odhod: Kobarid 12.30 p., dohod Breginj 3.55 p. — Odhod: Breginj 6 zj., doh. Kobarid 9.10 zj. Od 1. aprila do 30. sept. eno uro bolj zgodaj.

Kobarid - Podbenedec in obratno. — Od